

[Create your website at WordPress.com](#)[Per començar](#)

De nini a ídol nacional. La literatura 'gamberra' de Wang Shuo

👤 [Manuel Esteban Pagès](#) 🕒 [1 Juliol 2020](#) 📁 [Àsia Oriental](#)

🏷️ [Capitalisme](#), [Deng Xiao Ping](#), [Literatura contemporània](#), [Literatura gamberra](#), [Literatura xinesa](#), [Mao Zedong](#), [Socialisme](#), [Wang Shuo](#), [Xina](#)

Wang Shuo ens endinsa al món dels *liumang* alienats pel que queda dels valors maoistes de la Revolució Cultural dels adults i la realitat del consumisme capitalista dels joves de

Privacy & Cookies: This site uses cookies. By continuing to use this website, you agree to their use. To find out more, including how to control cookies, see here: [Cookie Policy](#)

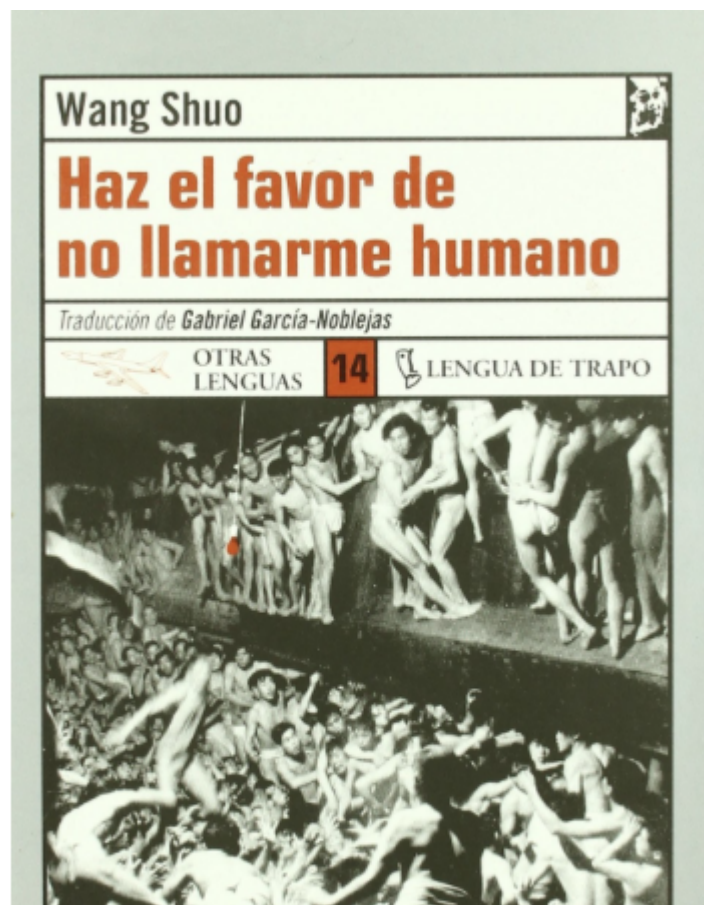
Tanca i accepta

[Create your website at WordPress.com](#)[Per començar](#)

Existe una versión en español en CEC Granada
Centro de Estudios Chinos

. . .

Privacy & Cookies: This site uses cookies. By continuing to use this website, you agree to their use. To find out more, including how to control cookies, see here: [Cookie Policy](#).

[Tanca i accepta](#)

[Create your website at WordPress.com](#)[Per començar](#)

Wang Shuo (1958 -) és l'autor de *Haz el favor de no llamarme humano* (1989). Editada per **Lengua de Trapo** el 2002 i traduïda per Gabriel García-Noblejas, és una de les novel·les més exemplars de la transició social, política i cultural de la Xina del tombant anys 90 del segle passat.

L'autor és representatiu d'una *segona revolució cultural* -basada en el moviment del 4 de maig- focalitzada en una literatura lliure, fresca i urbana on l'escapisme i la sublimació són les tòniques generals. Literatura que es coneix com a 'literatura gamberra', cal entendre-la com a bé de consum, destinada a tots els públics, en una societat post-maoista on el consumisme i l'obertura comencen a canviar l'escala de valors. Obra continuadora d'un dels temes més recurrents de la Xina: la reafirmació de la superioritat de la raça *han*; on trobem les preocupacions del segle XX: la voluntat de formar part d'un món que reconegui i valori la Xina, alhora decebuda dels valors que transmet occident. L'ambivalència constant de la novel·la pivota entre els valors d'occident i els de la Xina, a través del leitmotiv construcció-destrucció.

Wang Shuo

语言

Privacy & Cookies: This site uses cookies. By continuing to use this website, you agree to their use. To find out more, including how to control cookies, see here: [Cookie Policy](#).

Tanca i accepta

Create your website at WordPress.com

Per començar

Cal dir que és una novel·la que demana cert coneixement de la història xinesa del segle XX ja que Wang se serveix de temes històrics que han marcat el seu país per a subvertir-los i convertir-los en còmics i grotescos. En aquest sentit, doncs, i salvant les distàncies geogràfiques i culturals, la seva obra s'acosta molt a Sin noticias de Gurb, d'Eduardo Mendoza. Si bé aquest realitza una crítica social a través d'un extraterrestre, l'autor xinès ho fa a través dels *liumang*.

Una paraula dura que denota un món antisocial elevat a categoria de criminalitat. A més, i de manera ambivalent, el seu significat s'estén a part d'una generació nini que no els ha quedat cap més remei que entrar en el món de la prostitució, la màfia o qualsevol tipus de mercat negre. Però també denota els intel·lectuals alienats i els artistes i poetes frustrats. En qualsevol cas, però, el significat de liumang també implica certa intel·ligència i un saber viure que només es pot aprendre a peu de carrer.

Novel·la àgil i distesa, ens endinsa al món dels *liumang* alienats pel que queda dels valors maoistes de la Revolució Cultural dels adults i la realitat del consumisme capitalista dels joves de finals de segle XX. Així, els 25 capítols en 315 pàgines que conformen aquesta narració provocativa transcorren entre l'humor, la ironia, l'heroisme, l'absurditat, la mixtura entre allò que és real amb el que no és real, i la provocació. A més, la dicotomia entre la manca de creences i de valors, per un costat, i, de l'altre, la crítica i ridiculització de la cultura transmesa per un Partit Comunista obsolet respecte a la globalització, fa que la història tingui un final destructiu, anihilador. Nogensmenys, ja el títol del llibre és una ironia que ens recorda una de les preocupacions de Mao: si el sistema socialista no sobrepassa l'economia capitalista americana, la Xina es mereix ser foragitada de la '*raça humana*'.

Dues narracions paral·leles se succeeixen simultàniament. La principal, amb Beijing com a decorat principal de totes les accions, és la que ironitza sobre sobre els valors occidentals. Aquesta narració s'inicia en *media res* en una reunió on els personatges principals Bai, Zhao, Liu i Sun s'inventen una associació anomenada Comité Nacional por la Movilización Popular (Conamop) “...*sin mencionar para nada de qué movilización se trata...*” perquè han perdut els últims jocs olímpics. La finalitat d'aquest comitè serà tota la trama del llibre: com crear un ídol nacional que tothom veneri i s'hi senti identificat. Narrat sempre en tercera persona observadora, ens presenta els personatges de la família Tang: Tang Yuanbao i Tang Guotao. Tang Yuanbao serà el protagonista principal a qui li recau tot el pes de la responsabilitat de ser l'heroi de la Xina, a través del qual se'ns explica la seva transformació. Una transformació que representa l'escalada social de conductor de bici-taxi de barri perifèric que gairebé ningú coneix a heroi olímpic de la nació conegut de tothom, ahora que pateix la metamorfosi de la castració per acabar essent una noia.

La segona narració és la que ironitza sobre la història de la Xina del segle XX i té com a

Privacy & Cookies: This site uses cookies. By continuing to use this website, you agree to their use. To find out more, including how to control cookies, see here: [Cookie Policy](#).

Tanca i accepta

Create your website at WordPress.com

Per començar

lenguatge, aconseguint reproduir la realitat social que l'entorn amara que apronta per mofar-se de les actituds del Partit Comunista respecte a la cultura i a demostrar, sigui com sigui, sense perdre mai el to de mofa, la superioritat de la raça *han* a través del personatge de Yuanbao que, creat com a bé de consum després de firmar els drets de copyright, ha de ser el nou ídol de la Xina. Un ídol, a mode de símbol patriòtic que donarà força a la nació i, malgrat estar gras i tenir un sol ronyó, serà la ciència (el seu canvi de sexe), el benestar material i el capitalisme (en el fet de transformar-se en un bé de consum), que ompliran el buit nacionalista xinès. Un nacionalisme que, fins que no se superi el tema racial amb les ètnies i no se superi el sentiment d'inferioritat respecte la resta del món, no s'assolirà.

Els personatges, no tant sols fan evolucionar la història, sinó que, a més, són un compendi de costums culturals i de tradició literària amb l'objectiu de descriure la dislocació social que pateixen. És a dir, Zhao, Bai, Liu i Sun representen els *liumang* aristocràtics que han perdut poder i privilegi en un capitalisme emergent i que no troben el seu lloc a una Xina reformista i que continuen amb el leit-motiv principal de Mao: *servir el poble*. A més, són els personatges que ens remetent a la tradició literària del *cavaller errant*, els valors morals del qual es transmuten cap a la negació de la ideologia de la Revolució Cultural amb el desig de fer justícia a través d'un personatge heroic. La picaresca de Yuanbao queda reflectida a tota la història en tant que ha pogut sortir de la seva condició de conductor de bici-taxi i "ser algú" gràcies a la intervenció del Conamop. L'evolució d'un Yuanbao contestatari a un Yuanbao dòcil s'explica per aquesta *picaresca* de donar-los la raó. En qualsevol dels dos casos, tant els personatges del Conamop com Yuanbao exemplifiquen la manera de *fer diners ràpids* o, dit d'una altra manera, d'assolir l'èxit social a través de mitjans no gaire lícits, característica, també, de la Xina que estava naixent a finals de la dècada dels 80. Tot plegat, tant el llenguatge, com l'articulació de la història, com els diferents episodis de metamorfosi de Yuanbao trenquen amb el decòrum literari que havia implantat la literatura socialista per trobar-nos amb imatges a mig camí entre el carnavalesc i el grotesc que faciliten la sorpresa del lector, alhora que també faciliten la inserció d'elements no reals i màgics, molt pròxims al *realisme màgic* llatinoamericà.

Breu, Wang Shuo planteja la manca d'autenticitat que té una tradició cultural aferrada a la creença de la seva pròpia història. En aquest cas, la creença de la immortalitat de la cultura que ve representada amb la mateixa creença de la immortalitat del primer emperador. L'autenticitat es dilueix més en el moment en què el capitalisme floreix i dona més futur als personatges de Walt Disney que al propi Buddha. És així com arribem al final de la novel·la que, sense pretendre fer cap mena d'spoiler, Wang opta per foragitar els xinesos de la raça humana.

• • •

No et perdies cap més article. Enriu't a [Ruixat!](#)

Privacy & Cookies: This site uses cookies. By continuing to use this website, you agree to their use. To find out more, including how to control cookies, see here: [Cookie Policy](#).

Tanca i accepta